

Сборник съдебна практика

Дело C-671/15

Président de l’Autorité de la concurrence
срещу
Association des producteurs vendeurs d’endives (APVE) и др.

(Преюдициално запитване, отправено от Cour de cassation (Франция))

„Преюдициално запитване — Обща селскостопанска политика — Член 42 ДФЕС — Регламент (ЕО) № 2200/96 — Регламент (ЕО) № 1182/2007 — Регламент (ЕО) № 1234/2007 — Антиконкурентни практики — Член 101 ДФЕС — Регламент № 26 — Регламент (ЕО) № 1184/2006 — Организации на производители — Асоциации на организации на производители — Задачи на тези организации и асоциации — Практики на определяне на минимални цени на продажба — Практики на съгласуване относно пусканите на пазара количества — Практики на обмен на стратегическа информация — Френски пазар на ендивия“

Резюме — Решение на Съда (голям състав) от 14 ноември 2017 г.

1. *Земеделие — Обща селскостопанска политика — Предимство по отношение на целите на Договора в областта на конкуренцията — Право на преценка на законодателя относно прилагането на правилата за конкуренция — Практики, изключени от приложното поле на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС*

(членове 39 ДФЕС и 42 ДФЕС, член 43, параграф 2 ДФЕС, член 101, параграф 1 ДФЕС и член 102 ДФЕС)

2. *Земеделие — Обща организация на пазарите — Плодове и зеленчуци — Организации на производители — Изключване на практиките от правилата за конкуренция — Условие — Необходим характер за осъществяване на целите на общата селскостопанска политика*

(член 101, параграф 1 ДФЕС; съображение 7 и член 11, параграф 1 от Регламент № 2200/96 на Съвета и член 122, първа алинея и членове 125в, 176 и 176а от Регламент № 1234/2007 на Съвета, изменен с Регламент № 491/2009)

3. *Земеделие — Обща организация на пазарите — Плодове и зеленчуци — Организации на производители — Изключване на практиките от правилата за конкуренция — Граници — Приложимост за практиките, договорени между различни организации на производители или въведени от образуване, непризнато от държава членка — Липса*

(член 101, параграф 1 ДФЕС; член 122, първа алинея, буква в) и член 125в, параграф 1, буква в) от Регламент № 1234/2007 на Съвета, изменен с Регламент № 491/2009)

4. *Земеделие — Обща организация на пазарите — Плодове и зеленчуци — Организации на производители — Изключване на практиките от правилата за конкуренция — Условие — Необходим характер за осъществяване на целите на общата селскостопанска политика — Обмен на стратегическа информация между производителите от една и съща организация на производители или от една и съща асоциация на организации на производители — Допустимост — Определяне на минимални цени на продажба в рамките на такава организация или асоциация — Недопустимост*

(член 101, параграф 1 ДФЕС; съображение 16 и член 23 от Регламент № 2200/96 на Съвета и член 103в, параграф 2, буква а), член 125а, параграф 1, буква в) и параграф 2 и член 125в от Регламент № 1234/2007 на Съвета, изменен с Регламент № 491/2009)

5. *Земеделие — Обща организация на пазарите — Плодове и зеленчуци — Организации на производители — Изключване на практиките от правилата за конкуренция — Граници — Приложимост за практиките на колективно определяне на минимална продажна цена, на съгласуване относно пусканите на пазара количества и на обмен на стратегическа информация — Условия*

(член 101 ДФЕС; член 2 от Регламент № 26 на Съвета, член 11, параграф 1 от Регламент № 2200/96 на Съвета, член 2 от Регламент № 1184/2006 на Съвета, изменен с Регламент № 1234/2007, член 3, параграф 1 от Регламент № 1182/2007 на Съвета и член 122, първа алинея и членове 175 и 176 от Регламент № 1234/2007 на Съвета, изменен с Регламент № 491/2009)

1. Член 42 ДФЕС гласи, че разпоредбите на главата, отнасяща се до правилата за конкуренция, се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз в рамките на разпоредбите и в съответствие с процедурата, предвидена в член 43, параграф 2 ДФЕС, като се вземат предвид целите, посочени в член 39 ДФЕС. В това отношение член 43, параграф 2 ДФЕС предвижда, че Парламентът и Съветът приемат в частност разпоредбите, необходими за постигането на целите на общата селскостопанска политика.

Така при преследването на целите, които са въвеждането на обща селскостопанска политика, както и установяването на режим на ненарушена конкуренция, член 42 ДФЕС признава предимството на общата селскостопанска политика спрямо целите на договора в областта на конкуренцията и правомощието на законодателя на Съюза да решава до каква степен правилата за конкуренция са приложими в селскостопанския сектор (вж. в този смисъл решения от 5 октомври 1994 г., Германия/Съвет, C-280/93, EU:C:1994:367, т. 61 и от 12 декември 2002 г., Франция/Комисия, C-456/00, EU:C:2002:753, т. 33). От това произтича, както отбелязва генералният адвокат в точки 51 и 56 от заключението си, че намесата на законодателя на Съюза на това основание има за предмет не да установи дерогации или обосновки за забраната на практиките, посочени в член 101, параграф 1 ДФЕС и в член 102 ДФЕС, а да изключи от приложното поле на тези разпоредби практиките, които, ако се осъществяваха в сектор, различен от този на общата селскостопанска политика, щяха да попаднат в него.

(вж. т. 36—38)

2. Следва да се отбележи, че съгласно член 122, първа алинея от Регламент № 1234/2007, който замества член 11, параграф 1 от Регламент № 2200/96, и съгласно член 125в от Регламент № 1234/2007, ОП или АОП в сектор „Плодове и зеленчуци“ отговаря за това да гарантира, че производството се планира и адаптира в съответствие с търсенето, особено по отношение на качеството и количеството, за концентриране на предлагането и предлагане на пазара на продуктите на членовете ѝ и за оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на производствените цени. За да постигне обаче целите, визирани в тези разпоредби, една ОП или

АОП би могла да прибегне до средства, различни от тези, които регулират нормалното функциониране на пазарите, и по-конкретно до определени форми на координиране и концентриране между селскостопански производители.

При това положение и освен ако ОП и АОП се лишат от средствата, позволяващи им да постигнат целите, които са им възложени в рамките на общата организация на пазара, в която участват — и от която, както се припомня в съображение 7 от Регламент № 2200/96, са основен елемент — и следователно се постави под въпрос полезното действие на Регламентите относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци, практиките на тези образувания, необходими за постигането на една или повече от тези цели, трябва да се изключат по-конкретно от забраната на антиконкурентните споразумения, предвидена в член 101, параграф 1 ДФЕС. От това следва, че в този сектор хипотезите на неприложимост на член 101, параграф 1 ДФЕС не се ограничават само до практиките, визирани в членове 176 и 176а от Регламент № 1234/2007, а обхващат и практиките, споменати в предходната точка.

(вж. т. 42—45)

3. От това произтича, че неприложимостта на правилата за конкуренция на Съюза, обоснована от факта, че съответната практика е необходима за постигането на една или повече от целите на общата организация на съответния пазар, предполага тази практика да е въведена в изпълнение от образувание, което действително е овластено да направи това, в съответствие с правната уредба относно общата организация на този пазар, и следователно признато от държава членка. По този начин практика, възприета в рамките на образувание, непризнато от държава членка, за постигане на една от тези цели не би могла да бъде извън приложното поле на забраната на практиките, посочени в член 101, параграф 1 ДФЕС.

По отношение на практиките, въведени в изпълнение от ОП или от АОП, е важно да се отбележи, че такива практики трябва да останат вътрешни само за една ОП или АОП. Действително, съгласно по-конкретно член 122, първа алинея, буква в) и член 125б, параграф 1, буква в) от Регламент № 1234/2007, задачите за планиране на продукцията, за концентриране на предлагането и за пускане на пазара, за оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на производствените цени, които могат да бъдат възложени на ОП или АОП по силата на правната уредба, приложима към общата организация на съответния пазар, могат да се отнасят само до производството и търговията с продуктите на членовете на съответната ОП или АОП. Поради това те могат да обосноват определени форми на координиране или на концентриране само между производители — членове на една и съща ОП или на една и съща АОП, призната от държава членка. От това произтича, че споразумения или съгласувани практики, договорени не в рамките на една ОП или на една АОП, а между ОП или между АОП, надхвърлят необходимото за изпълнението на тези задачи.

(вж. т. 53, 54 и 56—58)

4. Що се отнася до посочените в точки 42 и 61 от настоящото решение цели, следва да се отбележи, че целта да се гарантира, че производството се планира и адаптира в съответствие с търсенето и тази за концентриране на предлагането и за предлагане на пазара на продуктите на членовете, както и тази за стабилизиране на производствените цени, предполагат по необходимост обмен на стратегическа информация между отделните производители — членове на съответната ОП или АОП, предназначен по-конкретно за запознаване с особеностите на продукцията на същите. Така обменът на стратегическа информация между производители от една и съща ОП или от една и съща АОП би могъл да бъде пропорционален, ако се извършва действително за целта или целите, възложени на тази ОП или на тази АОП, и е ограничен само до информацията, стриктно необходима за тези цели. Целта за стабилизиране на производствените цени, за да се осигури справедливо равнище на живот за селскостопанското население, може да обоснове и координиране на селскостопанските производители от една и

съща ОП или една и съща АОП по отношение на обемите селскостопански продукти, пуснати на пазара, както е видно от съображение 16 от Регламент № 2200/96 и от режима на интервениране, чийто принцип на функциониране е определен в член 23 от този регламент и е изменен с член 103в, параграф 2, буква а) от Регламент № 1234/2007.

По-нататък, целта концентриране на предлагането, за да се укрепи положението на производителите пред все по-нарастващата концентрация на търсенето, може също така да обоснове определена форма на координиране на тарифната политика на отделните селскостопански производители в рамките на една ОП или АОП. Това е така, когато членовете на съответната ОП или АОП са ѝ възложили да предлагат на пазара цялата си продукция, както изисква, освен в особени случаи, член 125а параграф 1, буква в) във връзка с член 125в от Регламент № 1234/2007.

Обратно, колективното определяне на минимална продажна цена от една ОП или АОП не може да се счита, с оглед на практиките, необходими за изпълнение на задачите, поверени им в рамките на общата организация на съответния пазар, за пропорционално на целите за стабилизиране на цените или за концентриране на предлагането, когато то не позволява на производителите, които пласират сами своята продукция в случаите, визирани в член 125а, параграф 2 от Регламент № 1234/2007, да прилагат цена, по-ниска от тези минимални цени, при положение че то има за ефект да отслаби вече ограниченото ниво на съществуваща конкуренция на пазарите на селскостопански продукти, по-конкретно поради възможността, призната на производителите, да се обединяват в ОП или в АОП, за да концентрират своето предлагане.

(вж. т. 63—66)

5. Член 101 ДФЕС във връзка с член 2 от Регламент № 26 на Съвета от 4 април 1962 година относно прилагане на някои правила за конкуренция при производство и търговия със селскостопански продукти, член 11, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2200/96 на Съвета от 28 октомври 1996 година относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци, член 2 от Регламент (ЕО) № 1184/2006 на Съвета от 24 юли 2006 година за прилагане на някои правила за конкуренция при производството и търговията със селскостопански продукти, изменен с Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 година, член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1182/2007 на Съвета от 26 септември 2007 година за определяне на специфични правила по отношение на сектора на плодовете и зеленчуците и за изменение на директиви 2001/112/ЕО и 2001/113/ЕО, и регламенти (ЕИО) № 827/68, (ЕО) № 2200/96, (ЕО) № 2201/96, (ЕО) № 2826/2000, (ЕО) № 1782/2003 и (ЕО) № 318/2006, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2202/96, както и член 122, първа алинея и членове 175 и 176 от Регламент № 1234/2007, изменен с Регламент (ЕО) № 491/2009 на Съвета от 25 май 2009 г., трябва да се тълкува в смисъл, че:

- за практиките на колективно определяне на минимална продажна цена, на съгласуване относно пусканите на пазара количества или на обмен на стратегическа информация като разглежданите по главното производство не може да не се прилага забраната на антиконкурентни споразумения, предвидена в член 101, параграф 1 ДФЕС, когато са договорени между различни организации на производители или асоциации на организации на производители, както и с образувания, непризнати от държава членка с оглед на осъществяване на цел, определена от законодателя на Европейския съюз в рамките на общата организация на съответния пазар, като професионални организации, които не разполагат със статут на организация на производители или асоциация на организации на производители, или на междубраншова организация по смисъла на правната уредба на Европейския съюз, и

- за практиките на съгласуване относно цените или пусканите на пазара количества или относно обмен на стратегическа информация като разглежданите по главното производство може да не се прилага забраната на антиконкурентни споразумения, предвидена в член 101, параграф 1 ДФЕС, когато те са договорени между членове на една и съща организация на производители или на една и съща асоциация на организации на производители, призната от държава членка, и са стриктно необходими за осъществяването на целта или целите, възложени на съответната организация на производители или асоциация на организации на производители в съответствие с правната уредба на Европейския съюз.

(вж. т. 67 и диспозитива)